

AWARENESS OF CONTENT GENERATION AND DISSEMINATION ON SOCIAL MEDIA USING KU GENAI PLATFORM AMONG UNDERGRADUATE STUDENTS AT KASETSART UNIVERSITY

Srirath GOHWONG¹ et al.¹

1 Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand; srirathg3@yahoo.com

ARTICLE HISTORY

Received: 6 February 2026

Revised: 27 February 2026

Published: 13 March 2026

ABSTRACT

This study aimed to: (1) examine awareness among undergraduate students at Kasetsart University regarding the use of the KU GenAI Platform for generating and disseminating information on social media; (2) compare awareness across personal characteristics; (3) investigate the relationship between regularly used media and awareness; and (4) examine the relationship between knowledge of AI-generated content dissemination and awareness levels. The sample consisted of 530 undergraduate students in the second semester of the 2025 academic year. Data were collected using a structured questionnaire. Statistical analyses included frequency, percentage, mean, standard deviation, independent samples t-test, One-Way ANOVA with Bonferroni post hoc comparison, Chi-square test, Cramér's V, and Pearson's correlation coefficient, with a significance level of .05. The findings showed that overall awareness was high (M = 4.45, S.D. = .49). All dimensions were also high, including ethics, legal considerations, and personal data protection (M = 4.49), perception of roles and risks (M = 4.45), academic integrity and reputation management (M = 4.43), and responsible social media use (M = 4.43). Awareness differed significantly by sex, faculty, grade point average, and monthly income, but not by age or year of study. Regular media use had a weak positive association (Cramér's V = .10), while knowledge of AI-generated content dissemination showed a moderate positive correlation (r = .441).

Keywords: Awareness of AI Use, Content Generation and Dissemination, KU GenAI, Generative AI in Higher Education, Digital Citizenship, Social Media Governance

CITATION INFORMATION: Gohwong, S., et al. (2026). Awareness of Content Generation and Dissemination on Social Media Using KU GenAI Platform among Undergraduate Students at Kasetsart University. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 4(3), 16

¹ Pucharas Suksai; Supanida Poolperm; Parada Plakudthong; Avitra Pengtham; Phanuchanard Phataramanawong; Chitchom Kamonchatsopon; Sirikanya Intharangsee; Fadia Bensohma; Savita Pongswicha; Kasama Kummareaw; Kewalin Tungsombatwisit; Chonlatan Noorut; Siwaporn Wongjom; Sirinart Lertsirisathaporn; Kronraphat Chankar; Grittidech Nantawong; Padoempong Kongsaman; Ekapon Kaewjaroen

ความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศรัทธา โกววงศ์¹ และคณะ¹

1 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; srirathg3@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาระดับความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2) เปรียบเทียบความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform ตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้เป็นประจำกับระดับความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ AI สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมกับความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนภาคปลายปีการศึกษา 2568 จำนวนทั้งสิ้น 530 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test One-Way ANOVA Bonferroni Chi-square Cramér's V และ Pearson Product Moment Correlation Coefficient โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.45, S.D. = .49) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความตระหนักอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านจริยธรรม กฎหมาย และข้อมูลส่วนบุคคล (ค่าเฉลี่ย = 4.49, S.D. = .52) ด้านการรับรู้บทบาทและความเสี่ยง (ค่าเฉลี่ย = 4.45, S.D. = .50) ด้านความซื่อสัตย์ทางวิชาการและการบริหารชื่อเสียง (ค่าเฉลี่ย = 4.43, S.D. = .51) และด้านการใช้สื่อสังคมด้วยความรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ย = 4.43, S.D. = .57) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ คณะที่ศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมแตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุและชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกันมีความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform ไม่แตกต่างกัน สื่อที่ใช้เป็นประจำมีความสัมพันธ์กับระดับความตระหนักในทิศทางตามกันน้อย (Cramér's V เท่ากับ .10) นอกจากนี้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ AI สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมมีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform ในทิศทางตามกันปานกลาง ($r = .441$)

คำสำคัญ: ความตระหนักในการใช้ปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์, การสร้างและเผยแพร่เนื้อหา, KU GenAI; ปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ในอุดมศึกษา, พลเมืองดิจิทัล, ธรรมชาติของสื่อสังคมออนไลน์

ข้อมูลการอ้างอิง: ศรัทธา โกววงศ์ และคณะ. (2569). ความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 4(3), 16

¹ ปุณยรัศมี สุขใส; สุภนิดา พูลเพิ่ม; ปารดา ปลาภักดีทอง; เหวิตรา เพ็งธรรม; ภานุชนารถ ภัทรมานะวงศ์; ชิดชม กมลฉัตรโสภณ; สิริกัญญา อินทะรังษี; พาเตีย เบ็ญไชยะมา; ศวิตา พงษ์วิธา; กษมา คำมาเร็ว; เกวลิน ตั้งสมบัติวิสิทธิ์; ชลธรา หนูรัตน์; ศิวพร วงศ์จอม; สิรินาถ เลิศสิริสถาพร; กรพัศ ชาญกล้า; กฤติเดช นันทวงษ์; เมติมพงศ์ คงสมาน; เอกพล แก้วเจริญ

บทนำ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลด้วยการเปิดตัว KU GenAI Platform อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2568 เพื่อสนับสนุนพันธกิจด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริหารจัดการในระดับสถาบัน (ธนบุรณ์ ทองบัวศิริไล, 2568) ก่อนยุค AI คณะผู้วิจัยเคยศึกษาความตระหนักของนิสิตปริญญาตรีต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (social media) อย่างเหมาะสม โดยมุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อการเผยแพร่ข้อมูล ความเหมาะสมของเนื้อหา ผลกระทบต่อชื่อเสียง และการใช้สื่อภายใต้กรอบจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (ศรีรัฐ โกววงศ์ และคณะ, 2564) ทั้งนี้ การสร้างเนื้อหาในยุคนี้ยังเกิดจากนิสิตเป็นหลัก ความเสี่ยงจึงอยู่ที่การตัดสินใจและวิจรณญาณของผู้ใช้ ต่อมาเมื่อการใช้ AI แพร่หลายในสังคม บริบทดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ เนื้อหาจำนวนมากเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างนิสิตกับระบบอัจฉริยะที่สามารถสร้างข้อความ ภาพ และคำอธิบายได้อย่างรวดเร็วและมีความน่าเชื่อถือในเชิงรูปแบบ ความเสี่ยงจึงขยายจากพฤติกรรมส่วนบุคคลไปสู่ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับระบบ AI ครอบคลุมประเด็นอคติของอัลกอริทึม ความคลาดเคลื่อนของข้อมูล (hallucination) การอ้างอิงผิดพลาด และความเข้าใจผิดจากความน่าเชื่อถือเชิงผิวเผิน (Chan & Colloton, 2024; Shah, 2023) งานวิจัยฉบับนี้จึงต่อยอดจากการศึกษาในยุคก่อน AI สู่การวิเคราะห์ความตระหนักของนิสิตในการใช้ KU GenAI Platform เพื่อสร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์ โดยเปลี่ยนนิสิตจากการกำกับตนเองในฐานะผู้ใช้สื่อไปสู่การกำกับตนเองในฐานะผู้ร่วมสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ภายใต้การกำกับดูแลของมหาวิทยาลัย แม้ที่ผ่านมาได้มีงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้ AI ในมหาวิทยาลัยด้านความรู้พื้นฐาน จริยธรรม ความเชื่อมั่น และความพึงพอใจต่อการใช้งาน แต่งานวิจัยทุกชั้นศึกษาแพลตฟอร์มเชิงพาณิชย์ภายนอก เช่น DeepSeek QWEN ChatGPT หรือ Gemini ซึ่งอยู่นอกเหนือการกำกับดูแลโดยตรงของสถาบัน (ธนบุรณ์ ทองบัวศิริไล, 2568; ศรีรัฐ โกววงศ์ และคณะ, 2568a-2568f) แต่การวิจัยครั้งนี้แตกต่างออกไปเนื่องจากมุ่งศึกษา KU GenAI Platform ในฐานะระบบนิเวศดิจิทัลที่มหาวิทยาลัยออกแบบและกำหนดมาตรฐานตามหลักธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐโดยเฉพาะ การสร้างและเผยแพร่ข้อมูลผ่านแพลตฟอร์มดังกล่าวจึงมีไม่เพียงพฤติกรรมส่วนบุคคลของนิสิต แต่ยังสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ ความน่าเชื่อถือ และระบบ AI Governance ของมหาวิทยาลัยโดยตรง คณะผู้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยจึงทำการศึกษา “ความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” เพื่อให้การสร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมของนิสิตมีจริยธรรมและเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของสถาบันต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาระดับความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2) เปรียบเทียบความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform ตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้เป็นประจำกับระดับความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ AI สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมกับความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดความตระหนักในการใช้ GenAI สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมสามารถอธิบายได้สี่มิติ ดังนี้ ในมิติแรก การรับรู้บทบาทและความเสี่ยงของตนในพื้นที่สาธารณะดิจิทัล สอดคล้องกับแนวคิดความเป็นตัวแทนทางศีลธรรม (Moral Agency) ซึ่งเน้นย้ำความรับผิดชอบของมนุษย์ในฐานะผู้ตัดสินใจขั้นสุดท้ายแม้ว่าเนื้อหาจะถูกสร้างขึ้นด้วยระบบอัตโนมัติก็ตาม ทั้งนี้ ความสามารถของ AI ในการประมวลผลอย่างรวดเร็วและนำเสนอข้อมูลที่น่าเชื่อถืออาจนำไปสู่ภาวะพึ่งพิงเทคโนโลยีมากเกินไปจนทำให้ผู้ใช้งานละเลยการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม ก่อนที่จะนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้หรือเผยแพร่สู่สื่อสังคมออนไลน์ มิตินี้จึงสะท้อนถึงความเป็นพลเมืองดิจิทัล (digital citizenship) ที่เข้าใจบทบาทและมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนบนพื้นที่สาธารณะออนไลน์ (Crompton & Burke, 2025; Liao, 2020) ส่วนมิติที่สอง การตระหนักด้านจริยธรรม กฎหมาย และข้อมูลส่วนบุคคลโดยผู้ใช้งาน AI ต้องเฝ้าระวังอคติ

ของอัลกอริทึม (algorithmic bias) การคุ้มครองความเป็นส่วนตัว และการยึดถือหลักความรับผิดชอบในทุกขั้นตอนของการผลิตและเผยแพร่ข้อมูล มิตินี้ขยายบทบาทจากผู้ใช้งานทั่วไปสู่การเป็นผู้ชี้นำสังคมออนไลน์ที่เท่าทันเทคโนโลยี เข้าใจข้อบังคับทางกฎหมาย และให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล (Liao, 2020; Narthey, 2025) ในมิติที่สาม ความซื่อสัตย์ทางวิชาการและการบริหารชื่อเสียง เนื่องจากความผิดพลาดในการตรวจสอบและเผยแพร่ข้อมูลเท็จหรือข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจาก AI ผู้สาธารณะ อาจนำไปสู่ความรับผิดชอบทางกฎหมายและก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงส่วนบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Crompton & Burke, 2025; Greifeneder et al., 2021; Ivester, 2011) ส่วนมิติที่สี่ การใช้สื่อสังคมในการรับ-เชื่อ-แชร์ข้อมูลอย่างมีความรับผิดชอบ มิตินี้จึงสะท้อนพัฒนาการจากความเป็นพลเมืองดิจิทัลไปสู่ภาวะผู้นำดิจิทัล (digital leadership) โดยผู้ใช้งานสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และร่วมสร้างบรรทัดฐานในการใช้ AI อย่างมีจริยธรรมในชุมชนออนไลน์ (Casa-Todd, 2020; Greifeneder et al., 2021; Hintz, Dencik & Wahl-Jorgensen, 2018; Mattson, 2017; Mossberger et al., 2008; Narthey, 2025; Shah-Abushakra et al., 2022) สำหรับแนวคิดความรู้ความเข้าใจมีรากฐานมาจากอนุกรมวิธานของบลูม (Bloom's Taxonomy) ซึ่งจำแนกการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ออกเป็น 6 ระดับ เริ่มจากการจดจำและการตีความข้อมูลในขั้นพื้นฐาน (Knowledge and Comprehension) ไปจนถึงทักษะการคิดขั้นสูง (Application, Analysis, Synthesis, and Evaluation) ตามนิยามของ Bloom et al. (1956) ต่อมา Anderson et al. (2001) ได้พัฒนาปรับปรุงกรอบแนวคิดดังกล่าวเพื่อเปลี่ยนผ่านจากการเรียนรู้เชิงรับ (Passive Learning) สู่การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยปรับเปลี่ยนนิยามเป็นคำกริยา ได้แก่ Remembering Understanding Applying Analyzing Evaluating และระดับสูงสุดคือ Creating ทั้งนี้ งานวิจัยได้เลือกประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดของ Anderson et al. (2001) เฉพาะในระดับ Remembering (การจดจำข้อเท็จจริงและความหมาย) และ Understanding (การอธิบายแนวคิดและหลักการ) เพื่อมุ่งเน้นการประเมินความสามารถพื้นฐานของนิสิตในการจดจำและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ AI เพื่อสร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมออนไลน์อย่างถูกต้อง

สมมติฐานการวิจัย

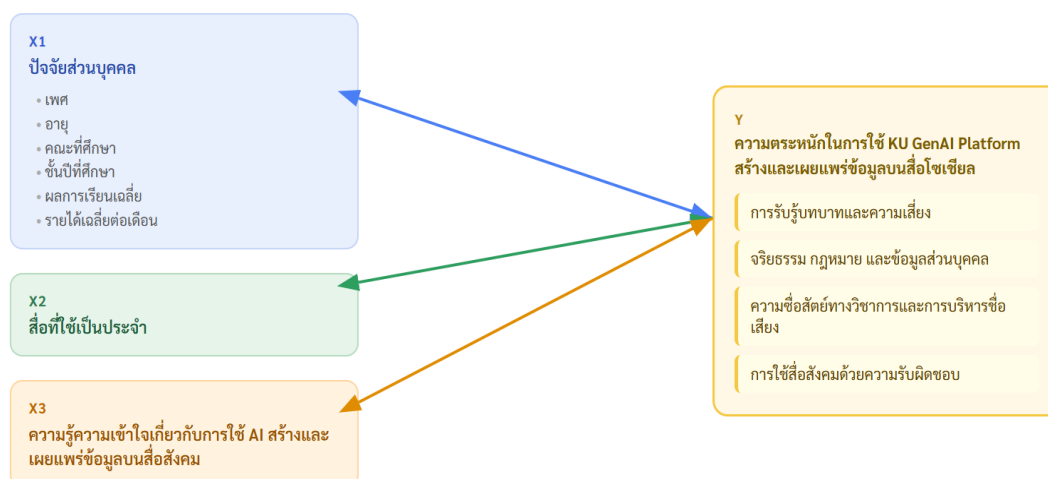
สมมติฐานที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความตระหนักในการใช้ KU GenAI สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมแตกต่างกัน

- 1) กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกันมีความตระหนักในการใช้ KU GenAI แตกต่างกัน
- 2) กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมีความตระหนักในการใช้ KU GenAI แตกต่างกัน
- 3) กลุ่มตัวอย่างที่มีคณะที่ศึกษาแตกต่างกันมีความตระหนักในการใช้ KU GenAI แตกต่างกัน
- 4) กลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกันมีความตระหนักในการใช้ KU GenAI แตกต่างกัน
- 5) กลุ่มตัวอย่างที่มีผลการเรียนเฉลี่ยแตกต่างกันมีความตระหนักในการใช้ KU GenAI แตกต่างกัน
- 6) กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความตระหนักในการใช้ KU GenAI แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 สื่อที่ใช้เป็นประจำมีความสัมพันธ์กับระดับความตระหนักในการใช้ KU GenAI

สมมติฐานที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ AI สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมมีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการใช้ KU GenAI

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

กรอบแนวคิดการวิจัยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล สื่อที่ใช้เป็นประจำ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ AI ในการสร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคม ซึ่งคาดว่าจะส่งผลต่อความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform ในสี่มิติ ได้แก่ การรับรู้บทบาทและความเสี่ยง จริยธรรมและกฎหมาย ความซื่อสัตย์ทางวิชาการ และการใช้สื่อสังคมอย่างรับผิดชอบ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ทำการศึกษาคั้งนี้ คือ นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนภาคปลาย ปีการศึกษา 2568 (ไม่รวมนิสิตข้ามมหาวิทยาลัยและโครงการสหวิทยาการ) ข้อมูล ณ วันพุธที่ 17 ธันวาคม พ.ศ.2568 จำนวน 32,803 คน (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สำนักบริหารการศึกษ, 2568) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป G*Power เพื่อคำนวณขนาดตัวอย่าง ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ พ.ศ.2569 จำนวนทั้งสิ้น 530 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบ Multi-stage sampling โดยเริ่มจากการสุ่มตัวอย่างวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิด้วยการจัดสรรจำนวนเท่ากัน (equal allocation in stratified sampling) โดยนิสิตในคณะต่างๆ มีจำนวนเท่ากัน คณะละ 30 คน ยกเว้น นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์และคณะแพทยศาสตร์ คณะละ 25 คน ทั้งนี้ การกำหนดจำนวนตัวอย่างต่อคณะใกล้เคียงกัน ช่วยให้การวิเคราะห์ One-Way ANOVA และ Bonferroni มีอำนาจการทดสอบใกล้เคียงกันทุกกลุ่มทำให้ค่าความคลาดเคลื่อนของการเปรียบเทียบรายคู่ไม่ต่างกันมาก จึงตีความผลได้ชัดเจน สำหรับคณะขนาดเล็กสองคณะ (จำนวนนิสิตน้อยกว่า 150 คน) กำหนด 25 คน เพื่อให้สัดส่วนการสุ่มสูงเกินไปแต่ยังคงความสมดุลเชิงเปรียบเทียบ จากนั้นคณะผู้วิจัยจึงสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) (ศรีรัฐ โกวรงค์, 2554; Cochran, 1977; Maxwell et al., 2018; Lohr, 2019) ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็นสี่ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิต ได้แก่ เพศ อายุ คณะที่ศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยเป็นคำถามแบบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว ส่วนที่ 2 สื่อที่ใช้เป็นประจำ โดยเป็นคำถามแบบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ส่วนที่ 3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ AI สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคม โดยเป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ ใช่ หรือไม่ใช่ และแบ่งระดับความรู้ความเข้าใจออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้ .00-.50 หมายถึง นิสิตมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย และ .51-1.00 หมายถึง นิสิตมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก และส่วนที่ 4 ความตระหนักในการใช้ KU GenAI แบ่งเป็นสี่ด้าน ได้แก่ การรับรู้บทบาทและความเสี่ยง จริยธรรม-กฎหมาย-และข้อมูลส่วนบุคคล ความซื่อสัตย์ทางวิชาการและการบริหารชื่อเสียง และการใช้สื่อสังคมด้วยความรับผิดชอบ โดยใช้

มาตรวัดของ Likert's Scale แบ่งเป็น 5 ระดับ จากนั้นคณะผู้วิจัยใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแบ่งระดับความตระหนักเป็น 3 ระดับ โดยใช้สูตรภาคชั้น ดังนี้ (คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด)/จำนวนระดับ = $(5-1)/3 = 1.33$ ทั้งนี้ จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวแปลความหมายของระดับคะแนน ดังนี้ 3.67-5.00 = นิสิตมีความตระหนักอยู่ในระดับมาก 2.34-3.66 = นิสิตมีความตระหนักอยู่ในระดับปานกลาง และ 1.00-2.33 = นิสิตมีความตระหนักอยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้คณะผู้วิจัยได้ทำ Face Validity โดยให้อาจารย์ประจำวิชาการประยุกต์เทคนิคทางสถิติในการวิจัยทางรัฐศาสตร์ ตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม และใช้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach's Reliability Coefficient Alpha) เพื่อทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test One-Way ANOVA Bonferroni Chi-square Cramér's V และ Pearson Product Moment Correlation Coefficient โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (Cohen, 1988; Gravetter & Wallnau, 2017)

ผลการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 315 คน (ร้อยละ 59.4) นิสิตส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 20.9 ปี (S.D. = 1.29) โดยนิสิตที่มีอายุตั้งแต่ 21 ขึ้นไป มีจำนวน 362 คน (ร้อยละ 68.3) และนิสิตที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี มีจำนวน 168 คน (ร้อยละ 31.7) นิสิตส่วนใหญ่เรียนคณะต่างๆ จำนวนเท่ากัน คณะละ 30 คน (ร้อยละ 5.7) ยกเว้นนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์และคณะแพทยศาสตร์ คณะละ 25 คน (ร้อยละ 4.7) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตตั้งแต่ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 223 คน (ร้อยละ 42.1) รองลงมาได้แก่ ชั้นปีที่สาม จำนวน 140 คน (ร้อยละ 26.4) และน้อยที่สุดคือชั้นปีที่ 1 จำนวน 72 คน (ร้อยละ 13.6) ส่วนผลการเรียนของนิสิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 (S.D. = .79) โดยนิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.41 ขึ้นไป มีจำนวน 188 คน (ร้อยละ 35.5) รองลงมาคือ นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ย 2.99-3.40 และน้อยที่สุดคือนิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.98 และนิสิตมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 191 คน (ร้อยละ 36.0) รองลงมาได้แก่ กลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท จำนวน 189 คน (ร้อยละ 35.7) และน้อยที่สุดคือ กลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท จำนวน 55 คน (ร้อยละ 10.4) สำหรับสื่อที่กลุ่มตัวอย่างใช้เป็นประจำมากที่สุด คือ Instagram จำนวน 499 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.50 รองลงมา คือ LINE จำนวน 498 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.50 และสื่อที่ใช้น้อยที่สุดคือ สื่ออื่นๆ (ได้แก่ TikTok แพลตฟอร์มจีน (WeChat Rednote Weibo) Reddit สตรีมมิ่ง (Netflix/Disney/Viu/Bilibili) Discord Threads Twitch และ Pinterest) จำนวน 50 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.40 (เนื่องจากคำถามเกี่ยวกับสื่อที่ใช้เป็นประจำเปิดโอกาสให้ผู้ตอบเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ ตัวเลขที่รายงานจึงเป็นจำนวนครั้งของการเลือกตอบ ไม่ใช่จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามโดยตรง)

ทั้งนี้ นิสิตปริญญาตรีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ AI สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = .89, S.D. = .19) และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ .92, S.D. เท่ากับ .20) ธรรมชาติในการใช้ AI (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ .89, S.D. เท่ากับ .22) และด้านลิขสิทธิ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ .86, S.D. เท่ากับ .24) นอกจากนี้ นิสิตมีความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.45, S.D. = .49) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านจริยธรรม กฎหมาย และข้อมูลส่วนบุคคล (ค่าเฉลี่ย = 4.49, S.D. = .52) ด้านการรับรู้บทบาทและความเสี่ยง (ค่าเฉลี่ย = 4.45, S.D. = .50) ด้านความซื่อสัตย์ทางวิชาการและการบริหารชื่อเสียง (ค่าเฉลี่ย = 4.43, S.D. = .51) และด้านการใช้สื่อสังคมด้วยความรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ย = 4.43, S.D. = .57) ผลการทดสอบสมมติฐาน จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ คณะที่ศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมแตกต่างกัน สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานในตารางที่ 2 พบว่า สื่อที่ใช้เป็นประจำมีความสัมพันธ์กับระดับความตระหนักในทิศทางตามกันน้อย

(Cramér's V เท่ากับ .10) และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ AI สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมมีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform ในทิศทางตามกันปานกลาง ($r = .441$)

ตารางที่ 1 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	สถิติที่ใช้	ค่าสถิติ	Sig.
เพศ	t-test	-2.571	.01*
อายุ	t-test	.723	.470
คณะที่ศึกษา	F-test	7.571	.000*
ชั้นปีที่ศึกษา	F-test	2.227	.084
ผลการเรียนเฉลี่ย	F-test	5.649	.004*
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	F-test	3.662	.012*

* $p \leq .05$

ตารางที่ 2 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน สื่อที่ใช้เป็นประจำและความรู้ความเข้าใจ

ตัวแปร	สถิติที่ใช้	ค่าสถิติ	Sig.
สื่อที่ใช้เป็นประจำ	Chi-square	35.365	.000*
	Cramér's V	.10	
ความรู้ความเข้าใจ	r	.441	.000*

* $p \leq .05$

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

โดยภาพรวม นิสิตมีความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.45, S.D. = .49) สะท้อนถึงการพัฒนาของนิสิตในฐานะพลเมืองดิจิทัลที่มีความรับผิดชอบต่อการใช้ปัญญาประดิษฐ์ โดยเฉพาะด้านจริยธรรม กฎหมาย และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาแพลตฟอร์ม AI ภายใต้กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลมีส่วนช่วยเสริมสร้างการกำกับตนเองของนิสิตในการสร้างและเผยแพร่เนื้อหาในพื้นที่สาธารณะดิจิทัลได้อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ AI สร้างและเผยแพร่ข้อมูลในภาพรวมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = .89, S.D. = .19) สะท้อนถึงความเป็นพลเมืองดิจิทัลที่ตระหนักในความรับผิดชอบ โดยเฉพาะด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (.92) อย่างไรก็ตาม ด้านลิขสิทธิ์แม้จะอยู่ในระดับมากแต่กลับมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (.86) และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .24) สูงกว่าด้านอื่นอย่างเห็นได้ชัด บ่งชี้ว่าความรู้ความเข้าใจเรื่องลิขสิทธิ์ในเนื้อหาที่ AI สร้างขึ้นยังมีความไม่สม่ำเสมอในกลุ่มนิสิต ซึ่งอาจเป็นผลมาจากความซับซ้อนของกรอบกฎหมายที่ยังก้าวตามเทคโนโลยีไม่ทันทั้งในระดับประเทศและสากล

สำหรับการทดสอบสมมติฐานพบว่า นิสิตที่มีเพศแตกต่างกันมีความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform สร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคมแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนิสิตหญิง (ค่าเฉลี่ย = 4.49) มีความตระหนักมากกว่านิสิตชาย (ค่าเฉลี่ย = 4.38) ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานของ Møgelvang et al. (2024) พัฒนศักดิ์ บุปผาสวรรณ (2546) ลักษณ์ สิริวัฒน์ (2556) ธัญรัช วิกิตภูมิประเทศ (2557) และ ณัฐนันท์ วิริยะวิทย์ (2558) และข้อค้นพบนี้ไม่สอดคล้องกับงานของ สุนิตา เข้มทอง (2549) เศรษฐพงศ์ อัมมะเย (2556) และ ศรีรัฐ ไกวงค์ และคณะ (2564) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนิสิตทั้งสองเพศมีโอกาสเข้าถึง KU GenAI ได้อย่างเท่าเทียมกัน จึงทำให้ความตระหนักในการใช้ KU GenAI Platform แตกต่างกันเพียงเล็กน้อย (.11) สะท้อนว่า นิสิตทั้งสองเพศมีความตระหนักในระดับใกล้เคียงกันใน

ฐานะพลเมืองดิจิทัลของมหาวิทยาลัย นิสิตที่มีคณะแตกต่างกันมีความตระหนักแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานของ พัฒนศักดิ์ บุปผาสวรรณ (2546) และ ศรีรัฐ โกวงศ์ และคณะ (2564) โดยคณะผู้วิจัยแบ่งนิสิตเป็น 3 กลุ่มตามระดับความตระหนัก โดยกลุ่มแรก (คณะวิทยาศาสตร์ เกษตร ศึกษาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์) มีค่าเฉลี่ยสูงและแตกต่างจากหลายคณะ กลุ่มที่สอง (เช่น คณะสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ บริหารธุรกิจ และเศรษฐศาสตร์) อยู่ในระดับปานกลาง แต่ผลการเปรียบเทียบบรรยายดูไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนกลุ่มที่สาม (คณะเทคนิคการสัตวแพทย์ สัตวแพทยศาสตร์ และสถาปัตยกรรมศาสตร์) มีค่าเฉลี่ยต่ำและน้อยกว่าคณะอื่นหลายคู่ ทั้งนี้ วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิด้วยการจัดสรรจำนวนเท่ากันทำให้ Bonferroni มีความแม่นยำสูงเพราะทุกกลุ่มมีน้ำหนักในการคำนวณความแปรปรวน (Variance) เท่ากัน ทำให้ผลต่างนั้นมาจากคณะที่ศึกษา ไม่ได้มาจากจำนวนนิสิต นอกจากนี้ ความแตกต่างดังกล่าวได้รับการยืนยันด้วยขนาดอิทธิพลระดับสูง ($\eta^2 = .20, f = .50$) สะท้อนว่าคณะที่ศึกษาเป็นระบบการเรียนรู้ที่หล่อหลอมพฤติกรรมดิจิทัลต่างกัน โดยกลุ่มแรกมีความตระหนักสูงสุดเพราะวัฒนธรรมการตรวจสอบข้อมูลและการใช้ AI เป็นเครื่องมือทำงานจริง ขณะที่กลุ่มที่สองมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันจนไม่ต่างรายคู่อาจเพราะมีการใช้งาน AI ใกล้เคียงกัน ส่วนกลุ่มที่สามมีความตระหนักน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะการเรียนที่เน้นปฏิบัติการทางวิชาชีพ นิสิตอาจมองว่า KU GenAI เป็นเพียงผู้ช่วยแปลหรือผู้ช่วยงานทั่วไปมากกว่าการนำมาใช้ในสื่อสังคมและไม่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของตนเท่าใดนัก (เช่น การรักษาสัตว์หรือการคำนวณโครงสร้าง) ทั้งนี้ นิสิตที่มีผลการเรียนเฉลี่ยแตกต่างกันมีความตระหนักแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานของ ธัญรัช วิกิตภูมิประเทศ (2557) แต่ไม่สอดคล้องกับงานของ ลักขณา สิริวัฒน์ (2556) และ ศรีรัฐ โกวงศ์ และคณะ (2564) โดยกลุ่มที่มีผลการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.41 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย = 4.52) มีความตระหนักสูงกว่ากลุ่มที่มีผลการเรียนเฉลี่ยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.98 (ค่าเฉลี่ย = 4.35) อาจเป็นเพราะนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีแนวโน้มตระหนักต่อการเผยแพร่ข้อมูลที่อาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ตนเองและสถาบันมากกว่า สอดคล้องกับแนวคิดพลเมืองดิจิทัลที่มีความรับผิดชอบ อนึ่ง กลุ่มนิสิตจะมีค่าเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกัน (.17) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนช่วยเพิ่มความรอบคอบในการใช้สื่อสังคม นิสิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความตระหนักแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อค้นพบนี้ไม่สอดคล้องกับงานของ ศรีรัฐ โกวงศ์ และคณะ (2564) และ สุนิตา เข้มทอง (2549) โดยกลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท (ค่าเฉลี่ย = 4.52) มีความตระหนักมากกว่ากลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท (ค่าเฉลี่ย = 4.33) อาจเป็นเพราะนิสิตที่มีรายได้ปานกลางเข้าถึงเครื่องมือ IT เพื่อใช้งานสื่อสังคมและ KU GenAI ได้ง่ายกว่ากลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างดังกล่าวมีน้อย (.19) อาจเป็นเพราะ KU GenAI เป็นทรัพยากรที่มหาวิทยาลัยให้ใช้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมีความตระหนักไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานของ Prensky (2001) สุนิตา เข้มทอง (2549) ธัญรัช วิกิตภูมิประเทศ (2557) อรุพร ศิริวิษยาภรณ์ และคณะ (2561) และ ศรีรัฐ โกวงศ์ และคณะ (2564) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนิสิตมีช่วงอายุที่แคบมากระหว่าง 18-23 ปี จนมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมไม่แตกต่างกัน ส่วนนิสิตที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกันมีความตระหนักไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานของ พัฒนศักดิ์ บุปผาสวรรณ (2546) และ ศรีรัฐ โกวงศ์ และคณะ (2564) แต่ไม่สอดคล้องกับงานของ ลักขณา สิริวัฒน์ (2556) และ เศรษฐพงศ์ อัมมะเย (2556) เพราะ KU GenAI Platform เพิ่งเปิดให้นิสิตทุกชั้นปี ใช้เมื่อปลายปี พ.ศ.2568 ทำให้นิสิตทุกคนเริ่มต้นเรียนรู้เครื่องมือนี้เหมือนกัน ทำให้ความตระหนักไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ สื่อที่ใช้เป็นประจำมีความสัมพันธ์กับระดับความตระหนัก (Cramer's V = .10) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานของ ศรีรัฐ โกวงศ์ และคณะ (2564) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนิสิตที่ใช้ TV เป็นสื่อหลักมีส่วนความตระหนักต่ำสูงสุด (ร้อยละ 10.7) เนื่องจากโทรทัศน์เน้นการรับชมข้อมูลเท่านั้น ขณะที่ LINE (ร้อยละ 8.8) แม้จะเป็นสื่อโต้ตอบได้ แต่การใช้งานมักจะเป็นการส่งข้อความโดยไม่ตรวจสอบ ขณะที่นิสิตที่ใช้ X และแอปพลิเคชันข่าว (เช่น JS100 และ MY THAIRATH) มีสัดส่วนความตระหนักต่ำน้อยที่สุด (ร้อยละ 6.6 และ 6.8) เพราะผู้ใช้สื่อสองประเภทนี้ต้องเลือกและประเมินแหล่งข้อมูลด้วยตนเอง ทำให้มีความตระหนักในการใช้ KU GenAI สูงกว่าการใช้สื่อประเภทอื่น

นอกจากนี้ ความรู้ความเข้าใจในการใช้ AI มีความสัมพันธ์กับความตระหนัก ($r = .284$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานของ ศรีรัฐ โกวงศ์ และคณะ (2564) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ $r = .284$ เป็นความสัมพันธ์ในทิศทางตามกัน น้อยแต่ใกล้เคียงกับงานกลางตามเกณฑ์ของ Cohen (1988) โดยนิสิตที่เข้าใจกลไกการคิด (algorithm) ของการออกแบบคำสั่งจะรู้ว่าคำสั่งที่ต่างกัน KU GenAI จะให้ผลลัพธ์ต่างกัน แสดงว่า นิสิตรู้ว่า KU GenAI ไม่ได้รู้จักแต่ตอบตามที่นิสิตถาม ความเข้าใจนี้นำไปสู่การตั้งคำถามกับผลลัพธ์ของ KU GenAI อย่างสม่ำเสมอจนนำไปสู่ความตระหนักในการสร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคม อย่างไรก็ตาม ตัวแปรด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ AI ถูกวัดด้วยคำถามแบบสองตัวเลือก (ใช่/ไม่ใช่) และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง (.89) ซึ่งอาจสะท้อนความเสี่ยงของปรากฏการณ์ ceiling effect โดยเครื่องมือวัดอาจไม่สามารถจำแนกระดับความรู้ความเข้าใจของนิสิตได้ละเอียดเพียงพอ ทำให้ความแปรปรวนของข้อมูลลดลง อาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัย คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 3 ประการ ได้แก่ 1) การบูรณาการความรู้ด้าน Prompt Engineering เข้าสู่หลักสูตรเพื่อยกระดับจริยธรรมดิจิทัลควบคู่กับทักษะการใช้ AI 2) การออกแบบช่องทางสื่อสาร KU GenAI Platform ให้เน้นแพลตฟอร์มที่กระตุ้นการคิดเช่น X และแอปพลิเคชันข่าวแทนการพึ่งพา LINE หรือโทรศัพท์ และ 3) การพัฒนา KU GenAI ที่เหมาะสมกับแต่ละคณะตามผลวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า คณะที่ศึกษาแตกต่างกันมีความตระหนักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยขนาดอิทธิพลระดับสูง ($\eta^2 = .20, f = .50$)

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเฉพาะกลุ่มคณะที่สามเพื่อทำความเข้าใจและสร้างกลไกการเรียนรู้ส่งเสริมพูนความตระหนักในการสร้างและเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อสังคม

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐนันท์ วิริยะวิทย์. (2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักต่อจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อมวลชนของนักศึกษา สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 20(2), 138-147.
- ธนบูรณ์ ทองบัวศิริไล. (2568). *KU GenAI Platform Demo workshop*. สืบค้นจาก <https://genai.ku.ac.th/content/KU%20GenAI%20Demo.pdf>.
- ธัญธัช วิภัติภูมิประเทศ. (2557). ความตระหนักในจริยธรรมการวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 16(4), 46-54.
- พัฒนศักดิ์ บุบผาสวรรณ. (2546). ความตระหนักของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่ออาชญากรรมบนอินเทอร์เน็ต. *มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2568). *KU GenAI: เครื่องมือ AI*. สืบค้นจาก <https://genai.ku.ac.th/tools?tab=apps>.
- ลักขณา สิริวัฒน์. (2556). การตระหนักรู้ทางสังคมของนิสิตปริญญาตรีสาขาวิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 32(4), 118-126.
- ศรีรัฐ โกวงศ์. (2554). *ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์*. บริษัทพิมพ์ดี.
- ศรีรัฐ โกวงศ์ และคณะ. (2564). ความตระหนักถึงการโพสต์โซเชียลมีเดียอย่างเหมาะสมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน. การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ศรีรัฐ โกวงศ์ และคณะ. (2568a). ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานต่อ AI ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 3(3), 6.
- ศรีรัฐ โกวงศ์ และคณะ. (2568b). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมพื้นฐานในการใช้ AI ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 3(3), 7.

- ศรีรัฐ โกววงศ์ และคณะ. (2568c). ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลที่ได้จาก AI ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 3(3), 8.
- ศรีรัฐ โกววงศ์ และคณะ. (2568d). ความพึงพอใจต่อการใช้ AI ในการสร้างงานนำเสนอของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 3(3), 9.
- ศรีรัฐ โกววงศ์ และคณะ. (2568e). ความพึงพอใจต่อการใช้ AI เพื่อช่วยแปลภาษาของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 3(10), 63.
- ศรีรัฐ โกววงศ์ และคณะ. (2568f). ความพึงพอใจต่อการใช้ AI ในการทำรายงานของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 3(10), 64.
- เศรษฐพงศ์ อัมมะเย. (2556). ความตระหนักถึงผลกระทบต่อสภาวะโลกร้อนที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- สุนิตา เข้มทอง. (2549). ความตระหนัก รู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของนิสิตนักศึกษาต่อการละเมิดลิขสิทธิ์ผลงานวรรณกรรมงานศิลปะ-การแสดง และสื่อทัศนียบนอินเทอร์เน็ต. สืบค้นจาก https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_Doi=10.14457/CU.the.2006.909.
- สำนักบริหารการศึกษ. (2568). จำนวนนิสิตปัจจุบันมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. สืบค้นจาก https://regis.ku.ac.th/cpcmns/rpt_std_ku3.php.
- อรุพร ศิริวิษยาภรณ์, สันติ ศรีสวนแดง และ ประสงค์ ตันพิชัย. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักทางวัฒนธรรมของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ*, 11(1), 1207-1221.
- Anderson, L. W., Krathwohl, D. R., Airasian, P. W., Cruikshank, K. A., Mayer, R. E., Pintrich, P. R., Rath, J., & Wittrock, M. C. (Eds.). (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives (Abridged ed.)*. Longman.
- Bloom, B. S., Engelhart, M. D., Furst, E. J., Hill, W. H., & Krathwohl, D. R. (1956). Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. *Handbook I: Cognitive domain*. Longmans, Green.
- Casa-Todd, J. (2020). *Social LEADia: Moving students from digital citizenship to digital leadership*. Dave Burgess Consulting.
- Chan, C. K. Y., & Colloton, T. (2024). *Generative AI in higher education: The ChatGPT effect*. Routledge.
- Cochran, W. G. (1977). *Sampling techniques*. 3rd ed. John Wiley & Sons.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences*. 2nd ed. Lawrence Erlbaum Associates.
- Crompton, H., & Burke, D. (Eds.). (2025). *Artificial intelligence applications in higher education: Theories, ethics, and case studies for universities*. Routledge.
- Gravetter, F. J., & Wallnau, L. B. (2017). *Statistics for the behavioral sciences*. 10th ed. Cengage Learning.
- Greifeneder, R., Jaffé, M. E., Newman, E. J., & Schwarz, N. (2021). *The psychology of fake news: Accepting, sharing, and correcting misinformation*. Routledge.
- Hintz, A., Dencik, L., & Wahl-Jorgensen, K. (2018). *Digital citizenship in a datafied society*. Polity Press.
- Ivester, M. (2011). *Lol... omg! What every student needs to know about online reputation management, digital citizenship, and cyberbullying*. CreateSpace.
- Liao, S. M. (2020). *Ethics of artificial intelligence*. Oxford University Press.
- Lohr, S. L. (2019). *Sampling: Design and analysis*. 2nd ed. Chapman & Hall/CRC.

- Mattson, K. (2017). *Digital citizenship in action: Empowering students to engage in online communities*. International Society for Technology in Education (ISTE).
- Maxwell, S. E., Delaney, H. D., & Kelley, K. (2018). *Designing experiments and analyzing data: A model comparison perspective*. 3rd ed. Routledge.
- Møgelvang, A., Bjelland, C., Grassini, S., & Ludvigsen, K. (2024). Gender differences in the use of generative artificial intelligence chatbots in higher education: Characteristics and consequences. *Education Sciences*, 14(12), 1363.
- Mossberger, K., Tolbert, C. J., & McNeal, R. S. (2008). *Digital citizenship: The internet, society, and participation*. MIT Press.
- Nartey, E. K. (2025). *Generative AI in higher education: Guiding principles for teaching and learning (Vol. 1)*. CRC Press.
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants part 1. *On the Horizon*, 9(5), 1-6.
- Shah, P. (2023). *AI and the future of education: Teaching in the age of artificial intelligence*. John Wiley & Sons.
- Shah-Abushakra, N., et al. (2022). *Savvy digital citizenship: How to master the social media world of trolls, bots, and propaganda*. Routledge.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2026 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).